Чурапчыга күн тахсар !

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

12+

2017 сыл Балаҕан ыйын 26 күнэ Оптуорунньук № 105 (11415)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

БАЛАҔАН ЫЙЫН 27 КҮНЭ – САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СУДААРЫСТЫБАННАҺЫН КҮНЭ!

Саха сирин ытыктабыллаах олохтоохторо!

Эйигини Саха Өрөспүүбүлүкэтин судаарыстыбаннаһын күнүнэн истиҥник эҕэрдэлиибин!

Быйыл Саха сирэ Россия судаарыстыбаныгар холбоспута 385 сылын, Саха АССР төрүттэммитэ 95 сылын бэлиэтиибит. Бу Саха сирин историятыгар сүлү суолталаах улаҥыйыылар сайдыылы ааҕыллыннан, аныгы экономика төрүтүнэн, өрөспүүбүлүкэ норуоттарын культууларын уонна духуобунай өттүнэн сайдыылларыгар олук буолбуттара.

1990 сыл балаҕан ыйын 27 күнүгэр ылыллыбыт Судаарыстыбаннай суверенитет туһунан Декларация Саха сирин дьыҥыгар үйэлэрэ суолталаах. Бу документтан экономиканы, промышленнаны, тыа хаһаайыстыбатын, науканы, культуураны, үөрэҕи уонна доруобуйа харыстабылын сана таһымна таһаарар, биһиги иннигэҕи кэлиэхэ дьон айбыттын-тутпуттун чөл хаалларар, үөскэтэр кыаҕы биэрдэ.

Оны тэҥэ Декларацияҕа Россия Федерациятын Конституцията сабырыйар күүстээх буолара биллэриллибитэ. Өрөспүүбүлүкэ олохтоохторо Россияны тутуһалларын бигэргэппиттэрэ, биһиги улуу Ийэ дойдубут биир кэлим сомоҕотун чөл хаалларар бигэ санаалаахтарын биллэрбиттэрэ.

Бүгүн, ханнык да ыарахаттар үөскээбиттэрин иннин, дойдубутугар уонна аан дойду үрдүнэн экономикаҕа уонна бэлитиикэҕэ уустук быйыы-майгы бүрүүкэн да турдар, иннибитигэ эрэлтэхтэлиг. Биһиги барыбыргэ, күүстүгүн түмэн, саамай уустук соруктары олохтоох киллэрэр, туруорбут сыалбытын ситиһэр кыахтаахпыт.

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Бырабыыталыстыбатынан бигэргэммит 2030 сылга диэри Саха Өрөспүүбүлүкэтин социальнай-экономическай сайдыытын стратегиятын федеральнай министиэристибэлэр уонна бөдөҥ инвестиционнай бырайыактары олохтоох киллэрэбит, олохтоох оногор таһаарыы сайдан иҥэр – бу барыта экономиканы уонна промышленнаны кыаҕырдар тирэхпит. Дьон-сэргэ олоҕун хаачыстыбатын, норуот культуурун таһымын үрдэтэргэ, духуобунаһын, майгытын-ситиллиэхтэрин туһугар анаан медицина, социальнай эйгэ, культуура, үөрэх болдьоҥ кининнэрин тэрийэбит; тутабыт.

Саха сирин күндү олохтоохторо!

Өрөспүүбүлүкэбит барыта ситиһиилэрэ – эйигин Россия Федерациятын чэпчэки сайдарын туһугар киллэрбит кылаатыгар, эпиэпиистээх үлэҕит түмүгэ. Эйиэхэ барыытыгар дьоҥу-сэргэни, доруобуйаны, барыны саҕалаһыннарыытыгар ситиһиини, саҥа арыйыылары уонна эҥэлгэ буоллуну баҕарабын!

Е. БОРИСОВ,
Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана.

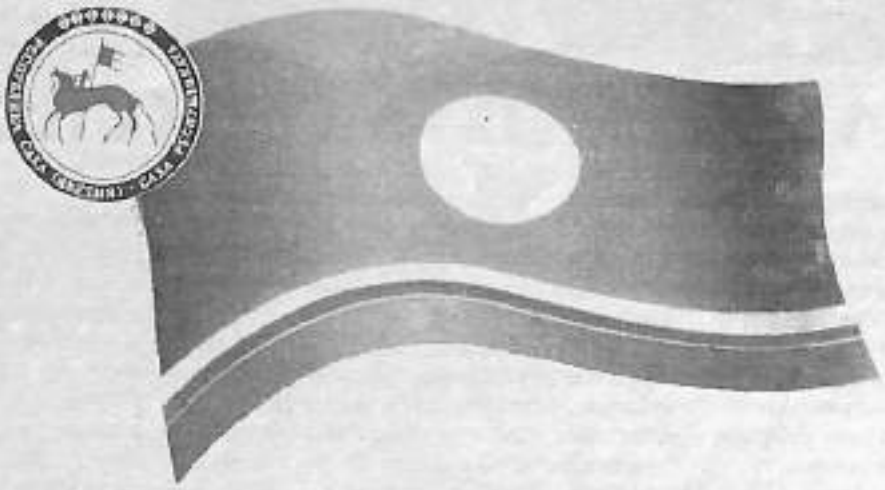

Убаастабыллаах Чурапчы улууһун олохтоохторо!

«Чурапчы улууна» МТ дьаһалтата, Улуус депутаттарын Сүбүгэ улуус барыта олохтоохторун Саха Өрөспүүбүлүкэтин Судаарыстыбаннаһын күнүгэр иитиитиистиҥник эҕэрдэлиир!

1990 сыл балаҕан ыйын 27 күнүгэр Государственнай суверенитет туһунан Декларация ылыллыбыта, Саха Өрөспүүбүлүкэтэ доҕоор Сахабыт сирэ сайдыы үрдүк таһымнаах бигэтик үкэммитэ. Бу кэмнэргэн Конституция ылыллан, тарааллаах дойдубут күн бүгүнүгэр диэри араас хайысхалары хабан, соруктаахтык үлэлээн иннин хоту эрэлгэхтик сайдан кэлбит.

Бу маннык күн бэлиэтэнэр буолбута Өрөспүүбүлүкэбит, улууспут сыалын социальнай-экономическай баайыаннаах туспарыгар, бөҕөргүүрүгэр сүрүн тирэҕинэн буолара сааннаах. Улууспут сайдарын, иннибитигэ кэскилгэнэрин туһугар бүттүүн биир ойунэн-санаанан улаатыҥыт-хамсыаҕыт! Оссо тоҕул Өрөспүүбүлүкэбит кэскилгэх бырааһыанньыгынан барыгынан эҕэрдэлиибит! Дьоллоох-соргулаах буолун!

А.Т. НОГОВИЦЫН, «Чурапчы улууна» МТ баһыгыта,
Я.П. ОКОНЕШНИКОВ, улуус депутаттарын Сүбүгүн председателэ.

КӨҺӨРҮЛЛҮҮГЭ АНАММЫТ НАУЧНАЙ-ПРАКТИЧЕСКАЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Балаҕан ыйын 20 күнүгэр көһөрүллүү 75 сылыгар аналлаах научнай-практическай конференция С. К. Макров аҥынан Чурапчыттааҕы гимназияҕа буолан аста.

Конференция аҥылыйыла В.Петров- Айыл «Көһөрүү» поэмаҥыттан уолаттар ааҕыллыбыттан саҕаланна. Салгыы Чурапчы улууһун (ойуонун) баһылыга А.Т. Ноговицын, норуот хаһаайыстыбатын үтүктэх үлэһитэ, государственнай сулууспа, телерадиовещание туйгуна, Чурапчы улууһун бочуоттаах олохтоохо А.С. Птицына, «Баҕарыы» национальнай фонда директора, СӨ норуот хаһаайыстыбатын үтүктэх үлэһитэ, технический наука кандидата А.И. Поисеева, РФ норуотун үөрэҕириитин, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕириитин үтүктэх үлэһитэ, учууталлар учууталлара А.С. Иустинова, М.К. Аммосов аҥынан ХИФУ старшай преподавателэ С.С. Федосеев ыыт эттилэр, кыттаччыларга ситиһиини баҕардылар, көһөрүллүү историятын саҥаатылар.

Конференция биэс хайысхаҕа арахсан үлэлээтэ, ол курдук Чурапчы колхоостарын көһөрүү историческай чахчылара, күүс өттүнэн хоту көһөрүллүү социальнай-экономическай уонна демографическай сайдыыларыгар сабыдыала, көһөрүллүү кыттыылаахтарын ыар дьыҥалара, тыылга хорсун быйыылара, историческай чахчыны үйэтитии. Уопсайа 120 киһи кыттыыны ылла, 76 дакылаат ааҕыллыннар.

Конференцияҕа кэлэн ыалдьыттаабыттар, кыттыыны ылбыттар Булут, Кэбээйи оройуонуттан, Дьокуускай куорттан делегация, көһөрүллүү кыттыылаахтара, гуманитарнай институт, историческай факультет, Чурапчы улууһун үөрэнээччилэрэ, кыраайы үөрэтэр музей үлэһиттэрэ. Фойены толору киэн хайысхалаах көһөрүллүүгэ аналлаах быыстапка туруорулуна.

Конференция түмүгүнэн кыайыылаахтарга наҕараадалар туттарылыннылар. Ол курдук бастакы хайысхаҕа С.А.Новгородов аҥынан Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччитэ Нарыйа Захарова, Телгей орто оскуолатын үөрэнээччитэ Айыына Нестерова, Чурапчыттааҕы гимназия үөрэнээччитэ Дима Никонов, Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччитэ Вера Дьячковская, Чурапчыттааҕы гимназия - үөрэнээччитэ Марфина Феоктистова, Телгей орто оскуолатын учуутала Мария Дмитриевна Васильева кыайыылаах буоллулар.

Иккис хайысхаҕа Чурапчы гимназиятын үөрэнээччитэ Уйгууна Сивцева, Хатылы орто оскуолатын үөрэнээччитэ Ваня Яковлев, Чаҕыр орто оскуолатын үөрэнээччитэ Майя Окошешникова, Чурапчы улууһун кыраайы үөрэтээччитэ Любовь Михайловна Григорьева, Сылан орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ Дуня Сивцева, Алина Никифорова, Кэбээйитэн кыраайы үөрэтэр учуутал Алена Алексеевна Харлампьева, Телгей орто оскуолатын үөрэнээччитэ Айыыаана Захарова ылылар.

Үһүс хайысхаҕа Д.П. Коркин аҥынан спортивнай орто оскуола үөрэнээччитэ Ян Катаканов, С.К. Макаров аҥынан Чурапчыттааҕы гимназия үөрэнээччилэрэ Володя Дьяконов, Дуолан Ноев, Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччитэ Уйгууна Кожурова, Алаҕар орто оскуолатын үөрэнээччитэ Света Наумова, И.М. Павлов аҥынан Чурапчы орто оскуолатын үөрэнээччитэ Юлия Андросова, Хатылы орто оскуолатын үөрэнээччитэ Максим Белолюбский бастаныылар.

Төрдүс хайысхаҕа Чурапчы орто оскуолатын учуутала Татьяна Кононовна Матвеева, Болгоно орто оскуолатын үөрэнээччитэ Алеша Аммосов, Хадаар орто оскуолатын үөрэнээччитэ Дима Никитин, Болгоно нэһилиэгин библиотекаҕа Татьяна Павловна Ефремова, Хадаар орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ Тоня Лукина, Сайыына Слепцова, Чурапчыттааҕы гимназия үөрэнээччитэ Маша Сидорова, Кэбээйи улууһун Синтэ орто оскуолатын учуутала Мария Александровна Захарова ылылар.

Бэҥис хайысхаҕа Д.П.Коркин аҥынан спортивнай орто оскуола үөрэнээччитэ Вадим Окошешников, Кэбээйи улууһун Синтэ орто оскуолатын учуутала Алла Лазаревна Сивцева, киин библиотека үлэһитэ Валентина Петровна Лонгинова, Хатылы орто оскуолатын иитэр-үөрэтэр үлэҕэ дириэктэри солбуйаччы Екатерина Ивановна Хоютанова, Чурапчыттааҕы гимназия учууталлара Фекла Николаевна Болдовская, Ирина Саввична Соловьева, Любовь Алексеевна Пермякова, Хатылы орто оскуолатын үөрэнээччитэ Сайаана Иванова, Культуура управлениетин специалиста Мария Андреевна Герасимова ылылар.

Экспертар, кэлбит ыалдьыттар конференция түмүгүнэн нэһилиэннэҕи киэн арааттаах киэн кыттыыны ылыбыттарыттан улаханнык астынан туран барыларыгар туһаайан салгыы үлэлэһиллэриэхтэрин баҕарабыт.

Марфа ПЕТРОВА.

Константин Сергеевич Постников төрөөбүтүн 85 сылыгар

САХА СИРЭ—МОНГОЛИЯ – 8:2

Балаҕан ыйын 21—22 күннэригэр улууспутугар Российскай Федерация физическэй культураҕа уонна спортка үгүөлээх үлэһитэ, Саха АССР үгүөлүөх тренера, Россия норуотун үөрэҕириитин туйгуна, Чурапчы улууһун Бочуоттаах гражданина Константин Сергеевич Постников төрөөбүтүн 85 сылыгар аналлаах дьаһаллар ыытылыннылар.

Балаҕан ыйын 22 күнүгэр А. И. Федотов аатынан спортивнай киинтэ Саха Өрөспүүбүлүкүтүн уонна Монголия көҥүл туһууга сүүмэрдэммит хамаандаларын икки ардыгар табаарыстыы көрсүүү буолла. Барыта 8 ыйаанньыга күөн көрүстүлэр. Сахабыт сирин хамаандатыгар бүгүнүү күннэ сүүмэрдэммит хамаанда саастаабыгар киирэр уолаттарбыт туһуннулар. Россияҕа чемпионнабыт, призердаабыт, норуоттар икки ардыларыныаҕы турнирдар чемпионнара, призердара—норуоттар икки ардыларынаҕы, Россия маастардара, маастарга кандидаттар баалдар. Тренерлэрэ–Иван Дмитриев, Егор Старостин.

Күрэхтэһии спортсменнар параллаарыгар саҕаланна. Табаарыстыы көрсүһүүнү эҥэрдэтэн, Константин Сергеевич олоҕун, үлэтин сырдатан Саха Өрөспүүбүлүкүтүн правительствотын председателин солбуйаччы М. Д. Гуляев, Өрөспүүбүлүкэ физическэй культураҕа уонна спортка министирэ Г. Р. Балакшин, Улуус депутаттарын сэбиэтин председателэ Я. П. Окопетников, Ил Түмэн депутата, олимпийскай чемпион П. П. Пинигин тыл эттилэр. Спорт министиэристибэтин Махтал сурутунан тренерлэр А. Г. Макаров, Д. Р. Неустроев наҕараадаланнылар. Улуус туһууну сэҥээрэччитэрин аатарыттан адаптивнай спортка көҥүл туһууга Сурдлимпийскай оонньууларга чемпионунан буолбут Василий Стрекаловскайга Бочуоттаах Грамота, убаһа бириэмийэ туттарыллыта.

Туһуу 57 килэлээх бөҕөстөрүн саҕаланна. Маннан биһиги Николай Охлопковпытын уларыта 2017 с. үрүҥ көмүс призера Занданбуд Занабазар тахсар. Бастаан кэтэсиһэ сылдьыах курдук буолан иҥэн биһиги уолбут атахха киирэн кэтөөн ылан 4 балга түһэрдэ. Онтон өр гымакка умса сөрөөн түһэрэн баран 2 төгүл „накат" албаһынан эргитэн ыраас техническэй кыайыыны ситиспэт.

61 кг биир дойдулаахпыт, Кытаанах ыччыта Егор Пономарев киирэр. Уларсаччыта Монголия үһүс миэстэлээх бөҕөһө Алтансэвд Мух-Эрдэнэ. Егор иккис мүнүүтэ саҕаланан эрдэҕинэ атахха киирэн кэнниттэн тахсан баран эмиэ „накат" албаһынан хаста да эргитэн ахсаана 10:0 оногоон ыраас техническэй кыайыыны ылла.

65 кг Константин Власовпытыныын 2015 с. Азия кадеттарын кыайыылаах, Монголия чемпионатын үрүҥ көмүс призера Тумур Очир Тулга киристэ. Бу бөҕө-таҕа көрүнтэлэх бөҕөс бастакы түһүмэхтэ атахха киирэн 2 очкону ылла. Салгыы партерга үлэлээн прием оногоро сатаата эрээри –кыайбата. Онон бу түһүмэх 2:0 ахсаанын монгол туһатыгар түмүктэнэ. Көрөөччүлэр биллэ сэргэхсийдиллэр. Сыпыйанан киирэлл эмиэ хабараан атаакаҕа турунна. Биир түгэннэ кыйибитин бойдуоннаан ыга тардан ылан атаҕынан эрийэн охтороору гыммыттар Константин улары албаска түбэйиннэрэн бойдуоннаан 4 балга быраҕан түһэрдэ. Бириэмэ бүтүөр диэри монгол атаакалаан көрдө эрээри кыаллыбата. Онон 4:2 ахсаанна Константин Власов кыайыылаах таҕыста.

70 кг элбэҕи эрэнэр эдэр бөҕөспүт Виктор Степановы улары 2017 с. эдэрдэргэ аан дойду боруонса призера Энхтуя Темүлэн тахсар. Биһиги уолбут туһууну хара бастакыттан баһылаан-көҥүлэн ыытта. 6:0 ахсаанынан баһыйан истэҥинэ кыйитэ атахха киирэн 2 баалы суруммута. Онтон Виктор атахха киирэн баран салгыы „крест" албаска иккитэ эргитэн хапсыһыы 12:2 ахсаанна түмүктэннэ.

74 кг Дьулустаан Сивцев уонна 2015 сылаахха эдэрдэргэ аан дойду үрүҥ көмүс призера Занданбуд Сумиябазар туһуннулар. Биһиги уолбут үөсбастааска биэрбэкэ мунүүтэҕэ да тиэрдибэкэ 10:0 очкуонан хотто.

86 кг Максим Толмачеву улары 2015 сылаахха эдэрдэргэ аан дойду боруонса призера Баатар Нямбаяр киирдэ. Бастакы 2 очкуону монгол атахха киирэн ылла. Салгыы атаакалаата эрээри кыйибит халбарыйан биэрээт атахха киирэн кэннигэр тахсан 2 баалы ылан ахсааны тэҥнэтэ. Монгол атаҕынан олуйан кэннинэн бырааҕаары бэйэтэ улары албаска түбэйэн 4 балга барда. Уолбут ылбыт тэтимин ыйыктыбакка 12:2 очкуонан кыайан таҕыста.

97 кг кэлин көмүс олус бэрт хапсыһыылары кордорор, хапсаҕайга да үчүгэйдик тустар туучча уола Никита Валеев киирдэ. Уларсаччыта Борис Будаев аатынан норуоттар икки ардыларынаҕы турнир кыайыылаҕа Болтбаатар Одсүрэн. Олус киппэ, бухатыыр мохуонхаах монгол бөҕөһө уолбутун күүс оттугын баһыйа тутта. Никита атаакалаан, бары сагабылын туттан киирэ сатаата эрээри кыйитэ дьиҥ биэрбэтэ. Котоҕон ылан 4 балга түһэрдэ. Атахха киирэн 2 баалы ылла. Онтон хапсыһыы монгол туһатыгар 6:0 очкукуонан түмүктэннэ.

125 кг биһиитэн спорт маастарыгар кандидат Иван Болтунов киристэ. Уларсаччыта Монголия чемпионатын үрүҥ көмүс призера Мунхтур Лхагвагерел. Уолбут кыйититтэн уугуоҕунан кыра. Күүһүнэн сабырыттарара хапсыһыы саҕаланыаҕыттан көҕүнэ. Монгол тулуйата, кыайыан кыайда.

Табаарыстыы көрсүһүү 8:2 ахсаанна Саха сирин хамаандатын туһатыгар түмүктэнэ. Кыайыы хайдах эрэ олус көбөҕостик кэлбититтэн кэрээччилэр астымматтылар. Монголлар күүстэриттэн сабыраттарбаттар эрээри албаска көбөҕэ баҕайытык киргэтэн биэрдилэр. Үгүс хапсыһыы бастакы түһүмэхтэ түмүктэнэ. Улахан уларсыылаах туһууну көрө, хаһыытыы-ыһыытыы, уолаттарбыттар ыалды кэлбиттит түмүк итинник буолла. Ол эрэрэ ааҕыы дойду аатаах-суоллаах бөҕөстөрүн астыктык кыайбыттыыт туһууктарбыт иннинэ өттүгэр кыайыы кыпаттаныахтара диэн эрэл санаалы үөскэтэр.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Киһи уонна сокуон

КРЕДИТ КЭМИГЭР ТӨЛӨНҮӨХТЭЭХ

Билиитэ кэмиэ олохпутугар-дьаһахпытыгар үбүхарчыны туһаныыга кредит системэтэ күүскэ киирдэ. Кредити туһаныыга харчыны ылыы эрэ буолбакка төлөөһүн сокуонунан ирдэнэр.

Саха Өрөспүүбүлүкүтүн Чурапчы оройуонунааҕы суутун судьуйата Николай Николаевич Дмитриев биһиги улууспутугар бу боппуруоска кредити бирбит баанналар өттүлэриттэн суукка элбэх сайбылыанньа киирбитин этэр. Ол курдук 2017 сыл бастак аҥаарыгар барыта 51 сайабылыанньа киирэн көрүллүбүт. Итиннэ 43 киһиэхэ ирдэбил дьыалата тэриллибит. 7 сайабылыанньа баан уонна кредити ылбыт өрүттэр икки ардыларыгар собулэһии (мировое соглашение) олохтоммутунан тохтотуллубут.

Кредити ылыыга баан уонна кредити ылаччы (клиент) икки ардыларыгар дуогабар түһэрсиллэр. Итиннэ тоһо кредити ылбыта, бырыһыана, хаһан төннөрүохтээҕэ, төннөрөр күүн-дьыл графига суммалын ыйан туран ыйыллар. Икки өрүт сөбүлэһэн илии баттьыллар. Төлөөччү чиэннэйдик, кэмигэр төлөөн истэҥинэ дуогабар туолан болдьоҕор ылыллар кэмэ түмүктэнэр. Итинник төлөөччүлэр иннинэ да өттүгэр кредит ылылларыгар итэҕэлгэ киирэллэр, эрэйэ суох ылалаллар.

Оттон сорохтор кредити ылан баран болдьоҕор төлөөбөккө уһаталлар-кэҥэтэллэр, эбэтэр олох да төлөөбөккө тохтоон хаалаллар. Биричиинэтин ыйыытахха толуур кыахпыт суох, элбэх баантыга иэстэхпит, үлэлээн бүппүтүм, о. д. а. этэллэр. Кредити ылаччы, бастаан турар, бэйэтин толуур кыаҕын учуоттаньыахпах. Сорохтор, ити этэллэрин курдук, аҥынаҥын баантан харчы ылар эрэ туһуттан аҕыйаннсуоттанан көрбөккө ылыллар. Түмүгэр киилэри баан суукка биэрэр.

Кредити төнүннэрбэт дьону кытары киилэргэ поручитель (мэктиэлээччи) буолбуттар тэҥнэ эпиэстиллэр. Дуогабарга ити сурулла сылдьар. Киһиэхэ толуур кыаҕа суох буоллаҕына киниттэн эмиэ харчы тутуллуон сөп. Онон бу дьыалаҕа эмиэ сэрэхтээх буолуохха наада. Табаарыһым, аймаҕым дии-дии илии баттыырын тутуннуохха. Итиннэ сибээстээн табаарыстаһан, аймахтаһан бүппүттэр, сыһыаннара сойбуттар эмиэ баалдар.

Кредит ылааччы хамсыыр, хамсаабат баайын солуок ууран ылыан сөп. Итинник түбэлтэҕэ кыайан төлөөбөтөҕүнэ ити мала-сала сокуонунан тутуллан ылыллар. Аны кредит ылбыт киһи сиэ толообокко олохтон туорааҥына иэһин кэрэтэ, оҕолоро (наследниктар) толуулаллар. Уһаган-кэҥэтэн төлөөччүлэргэ ыстараан (пеня) аҕыллар, ону кытары толуохтээхтэр.

Кредит юмигэр толоноро—сокуон, маны тутуһуохха.

Кэпсээтэ Алексей СЛЕПЦОВ.

2017 сыл -- улууска история сыла

“Өрүөл кэриэһэ” хоһоон уонна Нестер Саввич Соловьев

Н.С. Соловьев.

1929 сыллаахха сэтинньи 7 күнүгэр Бөлөтөн Ойуунускай суруйбут «Өрүөл кэриэһэ» диэн хоһоонугар бааһырбыт большевик олуутун чахчы да аһыйбыт абатын аахпыт киһи туга үлэлээтэр. Кыс кыйын адаардаах арҕастаах таас Дьааны аннытар буолбут баанданы утары охсуһуута харса суох санаалаах буойун кэриэһин этэр, ол аргыардаах Аммаҕа тиийэр. Хоһоонто икки тогул Амма Дьаанына кытта дьуоралын ахтыллар:

Адаардаах арҕастаах таас Дьаанны
аннытар,
Аргыардаах Аммаҕа, мууһурбут
буоруоттар,
Хаанарым тоҥоннор, мин олон эрэбин,
Хаҥаарым сабыллан, мин иннигэ
кыаҕрабын...
Адаардаах арҕастаах таас Дьаанны
аннытар,
Аргыардаах Аммаҕа, мууһурбут буоруоттар
Бааһырбыт большевик кэриэһин эннигэ,
Барыбыт бааһырбыт сүрэхпит
тэннигэ.

Тоҕо Дьаанны уонна Амма бу хоһоонто холбоспуттара буолуой? Кимнэри ким ситиммиирий?Дьаанҕа да, Аммаҕа да гражданскай сэрии комиэр кыһыл-үрүт күөн көрсүһүүтэ күүстээх этэ, ол иһин холбоспуттара буолуо диэн саныыр этим.

Онтон быйыл саас Амма өрүс үрдүгэр турар Мырылаҕа, Соловьев нэһилиэгэр, ыччат форумугар бара сылдьан бу нэһилиэкэ Уот Субуруускай туруорсуутунан 1932 сыллаахха Нестер Саввич Соловьев аатын инэрбиттэр эбит диэн билбитим.

Нестор Саввич Соловьев диэн Мырылаттан бастакы ревкомовец, олохтоохтортон советскай былаас иһин саа тутан сэриилэспит соҕотох киһиэн буолар. Историк И.И.Собакин чинчийиитэн көрдөхпө, Платон Ойуунскай аҕатын Хоочугур Өлөксөйү кытта бииргэ төрөөбүт Ыллаана Мырыла олохтоохо Савва Соловьевка кэргэн тахсан кийиит буолан Буор Ураһа диэн сиргэ олохсуйбут, түөрт оҕону төрөппүт. Бастакы уола Ньукууһа Соловьев Нэстээртэн 26 сыл аҕа саастаах буолан, төрөппүттэрэ эрдэ өлбүттэрин кэнэ, инитин иитиитинэн кыһамныыллаахтык дьарыктаммыт, нэһилиэк биир бастын үөрэхтээх киһитэ этэ. Ньукууһа Соловьев - оттомноох дьоһун нэһилиэк киниэхэ, биһиэхэ, ньиэбарыыай кулуба быһыытынан тальллан үлэлээбитэ, советскай да былааска туһалаахтык комелоспутэ.

Платон Ойуунскай Нэстэтэр Соловьевка хаан уруу таайа буолар. Бөлөтөн оскуолаҕа үөрэнэ сылдьан, сайын аайы эдьиийиэгэр Ыллаанаҕа Кулуһунаахха тиийэн сайыныыра диэн «Мырыла» диэн кинигэҕэ олохтоох историктар суруйаллар. Бөлөтөн биир сыл аҕа Нэстэтэрдиин бииргэ үөрэнэллэр, тэҥнэ улааталлар. Нэстэтэр Чоркоох түөрт кылаастаах оскуолатын бүтэрэн нууччалыы үчүгэйдик көпсүтэр, суруйар буолар, нэһиилэк биир бастын үөрэхтээх киһитэ буола улаатар. Бөлөтөн Ойуунускай “Нэстэтэр революционнай суолта үкчэнитигэр быһаччы утуйбута уонна сирдээбитэ” диэн мырылалар ахталлар. Онон бииргэ улаатыт, биир сылынан эрэ кэнниттэн аҕа тахсаллаах убайа Нэстэтэр өлбүтүн ыраханнык ылыммыта чахчы. Эбиитин сүрдээх тыллаах-өстоох, ойдоох-санаалаах, дьаһаллаах Нэстэтэр иэстин бандьыыттар мунньаан-сордоон өлөрбүттэрин аһыыта өр сылларга сүрэҕин оспот бааһа буолбута эмиэ чахчы.

Мырыла, оччотооҕу Чэпиэлэй Аммаҕа, гражданскай сэриигэ аҕыс киһи сүгүктэммитэ, олор истэригэр Нестор Саввиҥы уонна кини иэдэс Мотуруона-Оспуоохону.

«За власть Советов в Якутии» диэн 1958 сыллаахха тахсыбыт кинигэҕэ Соловьев Нестор Саввич туһунан маннык суруллубут:«член РКП(б). Из 4-го Хатылинского наслега Батурусского улуса, Якутского округа. Родился в семье середняка в 1894 году В 1921 г. — член ревкома. В сентябре этого года поступил на педагогические курсы в Якутске. В 1921 г. на советско-партийной работе в Батурусском (председатель волревкома, заместредседателя волкомячейки). Салгыы Р.В. Шелехова кинигэтиттэн быһа тардыы: «Президиум Якутского губбюро РКП (б) 10 августа 1921 года специально рассмотрел вопрос о партийной работе в Булун и решил командировать туда двух коммунистов, знающих якутский язык. Это были члены Ботурусской комячейки Якутского округа Н.С.Соловьев и П.Г.Кривошапкин».

Салгыы «За власть Советов в Якутии» диэн кинигэни аҕабыт: «Осенью того года командирован на партийно-советскую работу в Жиганский улус (с.Булун), где 1 сентября того года работал председателем волревкома. Один из организаторов Булунской ячейки РКП(б). Ознакомившись с тяжелым экономическим положением улуса и обсудив 26 ноября этот вопрос на общем собрании комячейки, представил в Якутск доклад о голоде, возникшем в результате падежа оленей, плохого улова рыбы и отсутствия промтоваров и об оказании необходимой помощи населению волости. В феврале-1922 г., будучи избранным делегатом на окружной съезд Советов, выехал в Верхоянск вместе т. Колпашниковым (Иосифом Петровичем). При подъезде к Верхоянску оба они были захвачены бандитами, привезены в Верхоянск и там расстреляны. Бандитские главари учинили зверскую расправу и над его матерью – старухой Матреной Николаевной, попавшей в их руки при эвакуации из с. Чурапча в Якутск. Они держали ее в качестве заложницы и при бегстве искололи саблей, сняв живую бросили в больницу и полоскали».

1932 сыл олунньу 19 күнүгэр райсовет председателэ Н.Д Субуруускай дьаһальыгар икки колхоһу, үс табаарыстыбаны холбоон, 96 хаһаайыстыбалаах “Автономия 10 сыла” диэн колкуоһу тэрийэр. Саҥа колкуос киниэн Мырыла буолар. Ол саас саҥа начальнай оскуола дьиэтэ тутуллан үлэҕэ киирэр. Колхуос уонсай мунньаҕар биир санаанан Нестор Саввич Соловьев аатынан саҥа нэһилиэк Хатылы нэһилиэгиттэн арааччыллан тэриллибитэ.

Большевик Н.С.Соловьев аата Верхоянскай куоратын хабыллар хаба ортотугар туруорулуубут Братскай комуу стеллаһыгар суруллубутун туһунан 1958 сыллааҥы хаартыскаҕа туоһулуур. Манна 1922, 1923, 1925 сылларга Верхоянскайга уонна кини чугаһыгар олорулуубут кыһыл командирдар уонна байыастар ургуохтара хараллыбыттар. Стелланы хаста да сантардан онгоро сылдьан, Н.С.Соловьев аатын көтүтэн кэбиспиттэрин истэн, 1980 сыллаахха Нестор Саввич быраата Дмитрий Семенович Соловьев стелла ыйатаһыгар убайым аата суох үһү, ону коннюрут диэн Уоһоо Дьааны сэлэппитэгэр суруйбут. Онон стелла билиитиэ көрүтэр Соловьев Нестор Саввич диэн толору суруллан турар.

1928-1931 сылларга Платон Ойуунскай үөрэх уонна доруобуйа хаһыстабылын наркомуунан үлэлэбитэ. Ити кэмнэ гражданскай сэрии бүтэн, олох тускулун тосту уларытыы түмүктэрин ырытан көрөргө дьулуспут кэриитээх.Үүнэр колуонэҕэ революционнай, социалистическай тыыны иитиигэ анаалаах айымныылары суруйан оскуолаҕа үөрэтиигэ киллэрэр сорук турбут буолуон сөп. Ол да иһин 1928 сыллаахха, «Өрүөл кэриэһин» суруйбут сылыгар, “Улуу Кулгаса” диэн Мырылаҕа истибит үһүйээнин суруйар. Кулгаса диэн, Ойуунскай суруйарынан, улуу модун санаалаах, дьоҕун ойдоох, баҕалаах майгытын, санаатын күүрэр дьулуурун кыаммакка бойотин ыччаттарын, олөҕүн толук биэрэн туран айылҕаны баһылаары, төрүт итэҕэлин утары турбут Түөйэ үрдүгэр, Таатта диэки, Майы Баалы диэн күөл үрдүгэр олорон аастыт дьиҥнээх киһи буолар. Бу айымныыга киирбит Кутуйах Баай, Чаҥыгар Таас ойуун эмиэ Мырыла сиригэр олоро сылдьыбыт дьоннор. Ойуунскай аатын да аатырар айымныыларыгар, хоһоонуор, 1925 сыллаахха суруллубут «Кыһыл ойуун» олонхо-тойугар, “Котордор моккуордэрэ” хоһоонугар Мырыла айылҕата ыпык Тэйэр Хайаан хоһуйуллар. Ол аата, Ойуунскай Мырыла сирин-уотун, айылҕатын, дьонун-сэргэтин айымныыларыгар сүрүн күүстээх уобарастар быһыыларынан туттара.

Ити курдук, Бөлөтөн Ойуунскай арааһа сылларга көрө, ыпык Тэйэр Хайа аннынар олорон хас да аатырар айымныыларын айбыт. Кини Нэстэтэри кытта арааһараа саастаах, биир революционнай санаалаах буолан истиг сыһыанаахтара буолуо диэн сэрэйэр оруннаах. Онон Нэстэтэр баара –суоҕа 28 сааһыгар ыраах, адаардаах арҕастаах таас Дьаанҕыта олбүтүн ыраханнык ылыммыта чахчы. Ол кэмнэ осоо кини бөркэ биэрэр, ыпыктыыр Нэстэтэрин иэтин – Матрена Николаевнаны Чурапчыта үрүнтэр уолун туһуттан олороллор. Итинник чугас дьонун тыыннарыгар турбут кылаассабай охсуһуу дуораана сэттэ сыл ыанньыйа сылдьан баран Октоон революциятын күүгэр «Өрүөл кэриэһэ» диэн хоһоонуоан толо котон тахсыбыт буолуон сөп диэн сабаҕалыыр оруннаах. Бу хоһоон суруллуон иннигэҥи сыл, 1927 сыл, бэс ыйын 21 күнүгэр, Ойуунскай «Ласпыт күннэр-дьыллар» диэн ахтыыны суруйан бүтэрэр. Онно «ревком биримэтэ» диэн историческай юрчик кэми арааһар уонна ревкомнар туох соруту толорбуттарын ыйар, кинилэр баай-кыанар ыаллар кыахтарын советскай былааһы туруутта туһаайар былаастаах этиилэр. Ол курдук, «ревком үлэһиттэриэр этиллибитэ – баайдар-тойоттор тоболорун оро көтөҕөн, чобоорхойор күннэх буоллахтарына – умса баттаан ат тыынан миинэн, өҥүс тыынан көлүйүг диэн. Ону ревком үлэһиттэрэ толорор этиилэр». Нэстэтэр Соловьев волревком председателэ этэ, ол да иһин тус хоту советскай былааһы туруттуурдарга чулуу ревкомовец быһыытынан комоҕо ыытыллыннаҕа, суорума суоллаппаҕа.

Нэстэтэрин кытта сотуолэбит, тантаабыт кылыгырас ыраах уулаах Аммата кыһынан арҕыардаах муунунан бүрүлүгэн турара охсуһуу адаардаах арҕаһыттан дьоҕоро суулуубут аһыыта буолан хосторо бу хоһоонто чуолкайдык дуорайар. Арҕыардаах Амма мууһурбут буоруттар дьоҕоро, үөлэһиитэҕэ, биир санаалаах иннигэ тыыннаах тоҥпүбүтэҕин революционнай романтикаҕа кубулуттар тыыннаах баран, бааһырбыт сүрэх сүгүү ылыммат; хоһоонуоан үйэтиттэр.

Хоһоон суруллар кэмигэр, 1929 сыллаахха, гражданскай сэрии букатыннаахтык бүтэн, кими да өлөрсүү уһуттар хорсунун бөҕөргөтор-күүһүрдэр сорук турбат кэмэ этэ. Онон бааһырбыт большевик уобараһа - Нестор Саввич Соловьев - ойдоон-санаан аһарга анаммыт курдук. Хоһоон суруллубута үс сыл буолан баран кини аатынан нэһилиэк аатаан, бу күннэ дьыла «хаҥса суох санаата халлааны хамсата» турдаҕа.

Ульяна ВИНОКУРОВА,
социология билимин доктора
Автор хаартыскаҕа туһэриитэ.
И. Пинигин, уруһуйа

Автортан: *Бу ыстатыйаны суруйарга матырыйаалларынан комсомолпут Соловьев нэһилиэгин историческай музейын общественнай сотрудниктэрэ - Мырыла историка Н.И.Собакинна, Верхоянскай ороҥуоннаах краеведческай музейын директора Н.С. Гаврильевнаҕа диэн махтайбын биэрэбин.*

12.09.2017.

Внимание!

ОХРАННАЯ СИСТЕМА – ЗАЛОГ СОХРАННОСТИ ИМУЩЕСТВА

ОМВД России по Чурапчинскому району и ОВО по Чурапчинскому району – филиал «ФГКУ УВО ВНГ России по Республике Саха (Якутия) проводит мероприятие «Безопасный дом, безопасный подъезд, безопасная квартира», в целях активизации работы по профилактике имущественных преступлений в жилом секторе. Народная мудрость гласит: «Мой дом - мои крепость», каждому хозяину хочется обезопасить свою квартиру от воров. Установка качественных дополнительных дверей, в том числе металлических решеток на окна и других элементов технической укрепленности, конечно, препятствует совершению преступных посягательств, но является пассивным звеном в системе охраны. Самый хитроумный замок опытного взломщика задержит лишь на несколько минут. Наиболее эффективным методом сохранности личного имущества граждан является оборудование помещений и квартир охранно-пожарной и тревожной сигнализацией с подключением на пульт централизованного наблюдения вневедомственной охраны. Подключение к пульту имеет ряд преимуществ: постоянное наблюдение, фиксируется любое изменение в работе системы с указанием даты и точного времени. С помощью охранной сигнализации можно не только выявить действия грабителя, но и спугнуть его, а также быть в курсе происходящего на вашем объекте, пожара, затопления, утечки газа, разбития стекла. При поступлении тревоги поступает сигнал на пульт централизованного наблюдения, и в течение нескольких минут на место нахождения охраняемого объекта прибывает наряд группы задержания. Профессиональная установка охранных систем сигнализации проходит очень быстро, все зависит от размеров вашего помещения. Все устройство миниаторны и никак не повлияют на общий дизайн. Установка беспроводной домашней сигнализации - это не только гарантия сохранности вашего имущества и личной безопасности, но и самый эффективный способ предупреждения аварийных ситуаций в помещении, а также залог вашего спокойствия и уверенности.

За более подробной информацией по поводу подключения обращаться по адресу: с.Чурапча, ул.Крупская, 3 «а» или по телефонам: 4-10-60, 4-10-62.

Д. ВАРЛАМОВ,
начальник ПЦО ОВО Чурапчинскому району – филиал ФГКУ «УВО ВНГ России по Республике Саха (Якутия)».

БИЛЛЭРИИЛТЭР / ОБЪЯВЛЕНИЯ

Паспорт серии 98 03 827322, код подразделений 142-035, выданный от 25. 07. 2003 г. на имя Луковой Татьяны Дмитриевны считать недействительным в связи с потерей.

***

Чурапчыгаҥы физическэй культура уонна спорт институтунан 2012 сылларга Саввинов Дмитрий Иннокентьевич аҥыгар бэриллибит диплом суоттуугун дьиҥэ суоҕунан аҕыйлар.

ООО МКК
Денежный поток
предлагает займы
ЭКСПРЕСС
от 0,7% в день
Рассмотрение заявки до 15 минут
Адрес доп. офиса: с.Чурапча, ул.Ленина 51
Режим работы: пнд-птн с 9-00 до 17-00
тел. 8(41151)4-24-11

Условия займа: Процентная ставка - 1 выдача 1,20% в день (438,00% годовых), 2-4 выдача 1,00% в день (365,00% годовых), 5 и последующие выдачи 0,70% в день (255,50% годовых). Сумма займа - первая выдача 1000-10000 рублей, последующие выдачи 1000-15000 рублей. Срок - первая выдача 5-15 дней, последующие выдачи 5-30 дней. Заем предоставляется в российских рублях. Платежи заемщика по договору: в конце срока займа оплачивается сумма займа, сумма начисленных процентов. Требования к заемщикам – возраст от 21 до 73 лет, подтверждение платежеспособности. Обеспечение займа – не требуется. В случае просрочки проценты на сумму долга начисляются, штраф за неисполнение обязательств 20% годовых от суммы просроченной задолженности.

Общество с ограниченной ответственностью Микрофинансовая компания «Денежный поток» 677000, г. Якутск, ул. Орджоникидзе д.17, офис 217, ОГРН 1151447015390, ИНН/КПП 1435272065/143501001. Свидетельство о записи в реестре МФО №651303099004292. Реклама

Чурапчы сэлиэнньэтин олохтоохо, Үлэ, сэрик, Ис дьыала ветерана, Чурапчы улууһун бочуоттаах гражданина +

КУЗЬМИН Кузьма Николаевич

93 сааһыгар олохтон туораабытын курдуйан туран биэр дьоҥуттан ыйытыныбыт:

Кыыла, күүгэ, сиэнэ, хос сиэнэ.

Спорт

БОКСЕРДАРБЫТ СИТИҺИИЛЭЭХ КЭЛЛИЛЭР

Балаҕан ыйын 20 – 24 күннэригэр Мэҥэ Хаҥалас улууһун боксаҕа федерациятын бириэмиитигэр аҥаҕас регионнар икки ардыларыналаах турнир ыытыллына. Турнир СССР спордун маастарыгар кандидат В.С.Никитин көрдөөтүгэр анаан тэриллиэ. Саха сиригэр, Иркутскай уобаластан, Амурскай кыраайтан, Бурятыттан барыта 14 хаамаҥа боксердара ринггэҕэ күөн көрүстүлэр.

С.А.Новгородов аттынан Чурапчытаабыт орто оскуола 6 үөрэнээччитэ: Никифоров Айтал, Эверстов Айтал, Пермяков Миша, Лукин Ян, Иванов Валентин, Григорьев Артур уонна Чурапчытаабыт колледжтан Дьячковскай Аскольд кыттыбыны ылан кыллилэр. Тренерлэрэ Н.К. Сивцев иҥдьэ сыырыта. Сыпыы киирсиигэр түмүктэриигэн 48 киилэҕэ Пермяков Миша 1 миэстэни, 45 киилэҕэ Иванов Валентин I миэстэни, 50 киилэҕэ Лукин Ян 1 миэстэни ылбыттар. Онтон 60 киилэҕэ Дьячковскай Аскольд 2 миэстэни ылары ситиспэт.

Эдэр спортсменнэрбит ситиһиилэрэ барыбытын үөрдэр. Өссө да кыайыы кэтиллиэ турун!

А.ЗАХАРОВ.

Аҕалыра, эбэтэрэ Мутуой нэһилиэгин олохтоох, үлэ, тыыл ветерана

ТОЛСТОУХОВ Иван Иннокентьевич

үйүн ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан Мутуой нэһилиэгин пенсиялаах үлэһитэригэр Светлана Ивановна Толстоуховаҕа, Степанида Ивановна Пантелеевааҕа, сиэнигэр Прокопий Федоровичка кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Маарычаннаахтары потребобщество бырабыыталыстыбата, Мутуой, Толой маҥаайыылаарын коллективтара.

Чурапчы гимназиятын олохтоохо

ФЕДОРОВ Иннокентий Егорович

күн сиригэр туораабытынан биэргэ үөлүннүр дьиэмэтигар баттыгар Мария Дмитриевна Уваровааҕа, эдэйдиэгэр Тамара Иннокентьевна Дьячковскаяҕа кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Чурапчы гимназиятын коллектива.

Чурапчы нэһилиэгин олохтоохо күлүү кэргэним, ийэбит, эбэбит

ОРТОНОКОВА Марианна Алексеевна

сэбиэдиссэйдэрин олохтон туораабытынан дириҥник курдуйан туран биэр дьоҥуттан, аймахтарыгар ыйытыныбыт:

Кэргэн, оҕолоор, кийиитэ, сиэнэ.

Кутурҕаннарын тиэрдиллэр:

–Марианна Алексеевна Ортонокова күн сиригэр барбытынан баттыгар, Болтоого орто оскуолатын үөрэхтиигэр Ирина Алексеевна Новгородованаҕа улуустааҕы уорэх управлениетын профсоюза, Болтоого орто оскуолатын коллектива.

–Күлүү баттым Марианна Алексеевна сэбиэдиссэйдэрин олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оҕолорутар, сиэнэригэр эдэйдэ Мотрена, балта, күүгэ, кийиитэр оҕолоро.

–Күлүү кийиитим Марианна Алексеевна сэбиэдиссэйдэрин олохтон туораабытынан кэргэнигэр быраатыгар Николай Николаевичка, оҕолорутар Михаилаҕа, Игорьга, Нөргүйаанаҕа, кийиитэр Валерияҕа, сиэнэригэр Лазаревтар, Захаровтар, Мухаметовтар.

–Күлүү кийиитим Марианна Алексеевна күн сиригэр куоммитинэн быраатыгар, убайбытыгар Николай Николаевич Ортонокова, оҕолорутар Михаилга, Игорьга, Нөргүйаанаҕа, кийиитэр Валерияҕа, сиэнэригэр Ортонокова, Семенова, Макарова.

–Күлүү биэргэ үөрэммит доҕорбут Марианна Алексеевна Ортонокова нарахан ыарыыттан күн сиригэр туораабытынан ийэлэргэр Вера Моисеевнаҕа, кэргэнигэр Николай Николаевичка, оҕолорутар, кийиитигэр, сиэнэригэр, биэргэ терообутэригэр, аймахтарыгар Олбутуун, Амма оскуолаларыгар биэргэ үөрэммиттэрэ.

Улууспут олохтоохторо, Чурапчы хаһыатын сурутуг, аҕыыг, сайдын!!!

2018 СЫЛ БАСТАКЫ АҺАРЫГАР СУРУТТАРЫНЫ САҔАЛАННА.

СЫАНАТА 6 ЫЙГА
652 СОЛКУОБАЙ 82 ХАРЧЫ.

"ЧЭПЧЭТИИЛЭЭХ СУРУТУУНУ КУОТТАРЫМА!"

Таталлаах кэргэним, аҕыбыт, эбэбит; үлэ бэтэрээнэ, Чурапчы нэһилиэгин олохтоохо

ПАВЛОВ Петр Михайлович

үйүн ыарахан ыарыыттан балаҕан ыйын 22 күнүгүр олохтон туораабытын аймахтарыгар, таҕыстарыгар, биэргэ үлэхсиитэригэр, биэргэ дьоҥуттан курдуйан туран ыйытыныбыт.

Кэргэн, оҕолоор, сиэнэ.

Кутурҕаннарын тиэрдиллэр:

–Таталлаах убайбыт Петр Михайлович ыарахан ыарыыттан күн сиригэр барбытынан сэлиэстьэлэр, оҕолорутар, сиэнэригэр балта Пивитина Анна Михайловна, быраата Павлов Григорий Михайлович дьиэ кэргэттэр.

–Чурапчытаабыт РЭС-кэ үйүн кэмнэ үлэлээбит Петр Михайлович Павлов олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оҕолорутар, сиэнэригэр, биэргэ торообутэригэр, аймахтарыгар Чурапчытаабыт РЭС коллектива, ветеран энергетиктэр.

–Аҕа кыана Петр Михайлович күн сиригэр барбытынан биэргэ үөлүннүбит коллегабыттар оскуолаттан Мария Александровна Павловаҕа улууспааҕы кинэ баанньыа администрацията, профкома, поликлиника уонна „Харыстаан" этэр специалистэр түмүүлэрэ.

–Аҕалара Петр Михайлович күн сиригэр барбытынан Чурапчы орто оскуолатын бүгэрбит үөрэх сылчыбитигэр Павлов Мишаҕа, кини дьиэ кэргэнигэр уруккалара Мария Николаевна Афанасьева, Мария Николаевна Попова.

Кылгыбатыр редактор – А.А. ЗАХАРОВ.
Эдиэнитэр сэҥээрэллэр, сурук отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Корректордаа – С.А. ЖЕНДРИНСКЭЙ.
Таһаарыы – Л.К. ПОПОВА.
Бэлэстэлии – С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствота, Чурапчы улууһун "Сана олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение, Российскай Федерация Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с. күлүн тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №14-0238.

Сана олох

АДАРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сакаас: № 105 (11415)
Кээмэйэ: 1 бэч. лист
Тираж 750.
Хаһыат сыаната: 10 солк.

Автор сүрүннэр этиилэрэ сана редакция көрүүлэрэ көстүбэт. Сурунаал материалын ыытыллыбыт сүрүннэрэ * знакынаан аныгы сүс бэлиэ сүгүн.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 ч.00 м. Бэчээккэ бэриллиннэ: 16 ч.00 м. "Сана олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 25.09.2017 с. офсетка бэчээттэнна. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекса: 54907. Хаһыат издиэлэбэ уста: оптуоруннньукка, чаплиэргэ уонна субуотаҥа тахсар.